



## SYLLABUS

**1. Puni naziv nastavnog predmeta:**

Društvena geografija

**2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:****3. Ciklus studija:**1 **4. Bodovna vrijednost ECTS:**

7

**5. Status nastavnog predmeta:** Obavezni  Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Nema

**7. Ograničenja pristupa:**

Samo studenti Turizmologije

**8. Trajanje / semestar:**

1 1

**9. Sedmični broj kontakt sati:**

9.1. Predavanja:

3

9.2. Auditorne vježbe:

1

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

1

**10. Fakultet:**

Prirodno-matematički fakultet

**11. Odsjek / Studijski program:**

Geografija/Turizmologija

**12. Odgovorni nastavnik:****13. E-mail nastavnika:**

**14. Web stranica:**

<http://www.pmf.untz.ba/>

**15. Ciljevi nastavnog predmeta:**

- upoznati studente s predmetom, metodama i konceptom društvene geografije te njenu povezanost sa srodnim disciplinama (turizmologijom, itd),
- upoznati studente o značaju društvenogeografskih pojava i procesa u geoprostornim odnosima te osposobiti studente da otkriju, prepoznaju i definišu zakonitosti koje društvene pojave uvjetuje u interakciji s geoprostorom,
- osposobiti studente za primjenu standardnih i posebnih metoda i tehnika istraživanja društvenogeografskih pojava i procesa, te iste dovesti u vezu s turističkim pojavama i procesima,
- osposobiti studente za samostalno pretraživanje i korištenje društvenogeografske literature i izvora podataka.

**16. Ishodi učenja:**

- spoznaja teorijsko-metodološkog koncepta i sistema u društvenoj geografiji,
- primjena misaonih, grafičkih, kartografskih, statističkih i drugih metoda u istraživanju društvenih pojava,
- spoznaja povezanosti prirodne osnove, društvene nadgradnje i stanovništva u geoprostoru,
- kvantifikacija i vizualizacija određenih društvenogeografskih pojava te spoznaja njihovog uticaja na važnije segmente društveno - ekonomskog razvoja,
- sposobnost pismenog i usmenog razmatranja i pojašnjavanja društvenogeografskih pojava i procesa,
- samostalno pretraživanje, korištenje i kritičko vrednovanje društvenogeografske literature i izvora podataka.

**17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:**

1. Uvod u društvenu geografiju, predmet, definicija i podjela;
2. Stanovništvo u prostornim odnosima i procesima;
3. Opće kretanje stanovništva; kraći osvrt na kretanje bosanskohercegovačkog stanovništva;
4. Strukture stanovništva; kraći osvrt na strukture bosanskohercegovačkog stanovništva;
5. Oblici društvenog života (vjera, kultura, tradicija, itd); kraći osvrt na društveni život bosanskohercegovačkog stanovništva;
6. Razvoj privredne djelatnosti; kraći osvrt na privredne djelatnosti u Bosni i Hercegovini;
7. Struktura privrede; kraći osvrt na privrednu strukturu bosanskohercegovačkog stanovništva;
8. Privredne djelatnosti i njihov uticaj na razvoj turizma; stanje u svijetu i Bosni i Hercegovini;
9. Naselja, razvoj, struktura i podjela;
10. Seoska naselja Bosne i Hercegovine; turistička valorizacija;
11. Gradska naselja Bosne i Hercegovine; turistička valorizacija;
12. Odnos stanovništva i resursa;
13. Globalizacija; društvenogeografski aspekt;
14. Političko-geografsko uređenje Bosne i Hercegovine; uticaj na razvoj turizma;
15. Posjeta privrednim i kulturnim ustanovama u Gradu Tuzla.

**18. Metode učenja:**

Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, posmatranje i promišljanje, stvaranje apstraktnih koncepata i aktivno eksperimentisanje.

Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, kinestetički, logički, društveni i samostalni. U cilju efikasnog izvođenja nastave, postizanja ishoda učenja i kompetencija studenata, planirane su sljedeće metode uspješnog učenja: Metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije i ilustracije, metoda razgovora u obliku pitanja i odgovora ili u obliku rasprave, tekstualna metoda i metoda praktičnog rada.

Predavanja se uglavnom izvode frontalnim oblikom rada uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja, uz aktivno učešće i diskusije studenata.

Auditorne i praktične vježbe uključuju: frontalni rad, rad u grupama i parovima, individualni rad, te rad na terenu. Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.

**19. Objasnjenje o provjeri znanja:**

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem završnog ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina, i sadrži maksimalno 100 bodova (Odjeljak 20).

Za prisustvo na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Maksimalan broj od 5 bodova dobivaju studenti koji nisu ili su jednom izostali, 4 boda dobivaju studenti koji su izostali 2 puta, 3 boda studenti koji su izostali 3 puta, a studenti koji su izostali više od tri puta ostvaruju 0 bodova.

Za kontinuiranu aktivnost na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Aktivnost studenta se vrednuje njegovim angažmanom u nastavnom procesu (predavanjima i vježbama).

Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu test (prvi parcijalni/međuispit) koji obuhvata do tada obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od pitanja i zadataka višestrukog izbora, jednostavnog prisjećanja ili esejskih pitanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1,5 bodova, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu test (drugi parcijalni/međuispit) koji obuhvata obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od istog tipa pitanja i zadataka kao i prvi parcijalni ispit. Odgovori se boduju na identičan način kao na prvom parcijalnom ispitu. Student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Oba testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime se postiže ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit.

U sklopu predispitnih obaveza studenti su dužni izraditi individualni ili grupni seminarski rad koji će obuhvatiti određenu tematiku iz sadržaja nastavnog predmeta. Seminarski rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku/saradniku na pregled i ocjenu, a zatim se prezentira usmeno. Za urađeni i prezentirani seminarski rad student može ostvariti od 0 do 10 bodova.

Završni ispit je usmeni ili pismeni. Na usmenom ispitu student odgovara na pet, a na pismenom između 5 i 10 pitanja iz tematike predmeta obrađene na predavanjima i vježbama. Ispit se može položiti ukoliko student odgovori na sva postavljena pitanja.

Maksimalan broj bodova koje student može ostvariti na usmenom ili pismenom ispitu je 50. Da bi student položio ispit iz predmeta mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda. Način polaganja popravnog i dodatnog popravnog ispita identičan je načinu polaganja završnog ispita.



## 20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema slijedećoj skali:

Kriterij	Broj bodova	Osvojen broj bodova	Ocjena	ECTS ocjena
Urednost pohađanja nastave	0-5	< 54	5	F
Aktivnost na nastavi	0-5	54 - 63	6	E
Testovi tokom nastave	0-30	64 - 73	7	D
Seminarski rad	0-10	74 - 83	8	C
Završni ispit	25-50	84 - 93	9	B
Ukupno	25-100	94 - 100	10	A

## 21. Osnovna literatura:

1. Besermenji, S. (2001). Društveno-geografske osnove turizma, Univerzitet u Novom Sadu, Institut za geografiju, Novi Sad.
2. Nejašmić, I. (1998). Osnove opće geografije, EDUC, Zagreb.
3. Knox, P., S. Marston, and A. Nash. (2010). Human Geography: Places and Regions in Global Context, 3rd Canadian edition. Toronto: Prentice-Hall,
4. Flowerdew, R., Martin, D. (2005). Methods in Human Geography. Essex: Pearson Education Limited.
5. Fouberg, Erin H., Alexander B. Murphy, Harm J. de Blij (2012). Human Geography: People, Place, and Culture (10th Edition). Hoboken: John Wiley and Sons, Inc.
6. Nejašmić, I. (2005) Demogeografija: stanovništvo u prostornim odnosima i procesima. Zagreb: Školska knjiga.
7. Vresk, M. (2002). Grad i urbanizacija. Zagreb: Školska knjiga.
8. Enciklopedija Jugoslavije (1983). Separat SR Bosna i Hercegovina. Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod.
9. Statističke publikacije BiH: popisi stanovništva, statistički godišnjaci, vitalna statistika i dr.

## 22. Internet web reference:

1. <http://geografija.ba/geografija/>
2. [http://www.bhas.ba/?option=com\\_publikacija&id=1&lang=ba](http://www.bhas.ba/?option=com_publikacija&id=1&lang=ba)
3. <http://www.fzs.ba/index.html>
4. [http://www.rzs.rs.ba/front/category/34/?left\\_mi=45&add=45](http://www.rzs.rs.ba/front/category/34/?left_mi=45&add=45)
5. <http://unstats.un.org/unsd/demographic/default.htm>
6. <http://www.unece.org/stats/soc.html>
7. <http://ec.europa.eu/eurostat/web/population-demography-migration-projections>

## 23. U primjeni od akademske godine:

2018/2019.

## 24. Usvojen na sjednici NNV/UNV: